

EEEEEEEEE EEEEEE EEEEEE || अध्याय ४७ || EEEEEE EEEEEE EEEEEE

॥ अथ श्रीसार्वांसच्चरीत ॥ अध्याय ४७ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥
श्रीसीतारामचंद्राभ्यो नमः ॥ श्रीसद्गुरुसार्वानाथाय नमः ॥ जाचें खीण एक घेतल्यार दर्शन ।
जाता जलमा जलमांच्या दुख्खांचें हरण । तें परमानंद जननस्थान । धन्य वदन श्रीसार्वांचें ॥१॥

जांणी एकदांच पल्यल्यार कृपा नदरेन । तत्काल कर्मबंध विमोचन । निजभक्त खोशयेन ।
भरतात खीणभरांत ॥२॥ जांचे कृपेचे एकेच नदरेन । कर्म अकर्मच्या राशींचें निरसन । जाता ह्या कृपासूर्यांच्या
उजवाडान । संवसार काळोख जाता पयस ॥३॥ जगाचीं पापां भागिरथी धुयता । तातूंत ती स्वता घाणीन भरता । ही
हलशीक धुवपाक आशेता । साधवांच्या चरण स्पर्शाची ॥४॥ केन्ना साधवांचे पांय लागतले । केन्ना ते न्हावपाक
येतले । तांचे बगर ना जावचें मलक्षालन आपलें । जाणटा हें ती खात्रेन ॥५॥ अशा साधवांचो मुकुटमणी । श्रीसार्वा
समर्थाची ही वाणी । जाणून भावीक सज्जनांनो तुमी । आयकात कथा ही पावन ॥६॥ अजाप हे कथेचें म्हानपण ।
श्रोते ज्ञानी वा अज्ञान । आयकतकूच तुट्टलें कर्मबंधन । परमपावन हे कथेन ॥७॥ दोळ्यांचेय दोळे श्रीसार्व ।
कानांचेय कान श्रीसार्व । तांणीच रिगून महज्या हृदयीं । खबर जी ही सांगली ॥८॥ सार्व स्वता महानुभाव ।
आयकतकूच हे कथेचो नवलाव । श्रोते विसरतले देहभाव । अश्टप्रेमभाव दाट्टले ॥९॥ सार्वमुखांतले हे कथेक ।
लक्ष दिवन आयकात हेताक । कृतकर्तव्यताय लाभतली श्रोत्यांक । दवरल्यार नदर तात्पर्याचेर ॥१०॥ तरी विनंती
आयकात श्रोतां । कथा जरी हांव ही सांगतां । कळनासतनाच निश्कर्ष काडटां । रितो हांवूय तुमचे सारकोच ॥११॥

EEEEEEEEE EEEEEE EEEEEE || श्रीसार्वांसच्चरीत ॥ EEEEEE EEEEEE EEEEEE

EEEEEEEEE.....|| अध्याय ४७ || EEE.....||
याद करतकूच तांचे भक्तप्रेम । मन विसरता मनोर्धर्म । मेळटा संवसारत्रस्ताक ३उपरम । हाचे परस परम लाभ तो
कसलो ॥१२॥ आदले कथेचें आख्यान । श्रोत्यांनो आयकात शांतपणान । मेळटलें जिवाक समाधान । आयकल्यार
कथा दिवन लक्ष ॥१३॥ फाटल्या अध्यायांत अखेरेक । सांगली बोकडांची कथा श्रोत्यांक । तांचे विशीं भरते
बाबांच्या प्रेमाक । जावन याद तांचो जल्म आदलो ॥१४॥ तशीच आतां हीय कथा । आशेखोरपणाची परम
अवस्था । कशी कोणाकूय काबार करता । आयकात जागरूकतायेन ॥१५॥ साईच पूर्ण कृपानदर । दवरून
सुचयता कथा सत्वर । येवंक दिना आयकुपांत आडखळ । वाडयता सूखसमाधान ॥१६॥ कथा, वक्तो आनी वदन ।
स्वता साईसमर्थ आपूण । थंय हेमाड कित्याक कोण । बेठोच टोपणनांवाचो ॥१७॥ बसलां त्या कथासागराचे देगेर ।
आमकां कितें तांची दगदग खबर । बसतकूच कल्पतरूच्या मुळार । जातात इत्सा पूर्ण सगल्यो ॥१८॥ केन्ना
सूर्याच्या घरांत । दिव्यांचो कोण हुसको करीत । जाका अमृतपान सतत । विखाची याद जायत कित्याक ॥१९॥
आसतना श्रीसाई असलो । सदांच फाटराखता तसलो । कथामृताचो उणाव कसलो । घेयात सूख तें पोटभर ॥२०॥
कर्मसुत्र व्हडलें गहन । कोणाकूच जायना ३आकलन । फसतात महासज्जान । भावार्थी अज्ञानी मात तरतात ॥२१॥
तसोच दुर्गम ईश्वरी नेम । करीत कोण ताचो अतिक्रम । आचरणांत हाडात नित्य लोकीक धर्म । करचें ते प्रमाण कर्म
सदांच ॥२२॥ नाजाल्यार व्हडलो अधर्म । मेळून मरणधर्म । जशें जशें जाचें कर्म । मेळटले जल्म ते सारके ॥२३॥
‘यथाकर्म यथाश्रूत’ । शुक्रबीज-समन्वीत । थोडे योनींतल्यान प्रवेशतात । कांयजाण स्थावरभावा भशेन ॥२४॥
‘यथाप्रज्ञं हि संभवाः’ । श्रुतीचो अर्थ ना कोणाक ३ठावा । मानवतलो जो आपल्या जिवा । जल्म घेवचो ते

१. मोक्ष. २. थाव. ३. खबर.

EEEEEE.....|| श्रीसाईसच्चरीता || EEE.....|| ६४०

॥४७॥ अध्याय ४७ ॥ १६१

सारकोच ॥२५॥ अशिक्षितांनो तुमी हें वळखात सगले । शरीर मेळोवपाचे लागल्यात जे तळमळे । जशें जांचें
मेळयिल्ले । शरीर तशेंच मेळटले ताका ॥२६॥ महणून शरीरतापा आदीं । मनीस कुडीची अमोल संदी । व्हगडायना
जो आत्मबोध अवधी । समजुचो बुद्दीवान ताकाच ॥२७॥ तोच संवसार बंधना पसून मुक्त । बाकीचे संवसार
चक्रांत घुसपतात । केनाच शरीरत्वाक मुकनात । चुकनात हालअपेश्टा जल्माच्यो ॥२८॥ आतां हे कथेचो नवलाव ।
दुश्टवृत्तीचो आसपाव । सोंपता ‘हांव देह’ हो भाव । सात्वीक अश्टभाव जातले निर्माण ॥२९॥ आसतना उपाट धन
गांठीक । सभावान जो सामको काटूक । धिक्कार ताच्या जगण्याक । अणभवता खेदूच मरसर ॥३०॥ तातुंतूय
दुस्मानकायेचो वारो । केनाच न्हय बरो । महणून मनाक घालात आडामो । करतलो नाश जल्माचो ॥३१॥
एकामेकां विशीं दुस्मानकायेचो परिणाम । उत्तमाचो जल्मता ‘अधम । रीण वैर हत्यांचो धर्म । जल्मपरंपरा तेना
सोंपता ॥३२॥ ह्या अर्थाचें अमृत वचन । साईमुखांतले परमपावन । करतां सादर श्रोत्यांक लागून । आसचे तत्पर
आयकुपाक ॥३३॥ तीय कथा जशी आयकली । जशी म्हजे यादींत उरली । जी ती उलयली माऊली । सांगतां
तशीच त्याच उतरांनी ॥३४॥ श्रीसाईच स्वता चरित्रकार । बरोवन घेता कथाविस्तार । हेमाड फकत निमित्तमात्र ।
सुत्रधार जाचो तोच ॥३५॥ ‘एका सकाळच्या वगतार । आठ जावपाचो सुमार । करून सदांचो फराळ । सरलों
भायर भोंवपाक ॥३६॥ वाटेक चलतां चलतां थकलों । न्हंयेदेगेर एके पावलों । उदकांत देवून न्हालों धुयलों ।
आयली तरतरी जिवाक ॥३७॥ न्हंय तरी आसली केदी । हे राहात्याचे न्हंये येदी । उदक भरिल्ले दुथडी । देगेर झाडां
लवाळ्याचीं ॥३८॥ आसली थंय पांयवाट । रस्तोय आसलो सामको स्पश्ट । झाडांय देगेर आसलीं दाट । पडिल्ली

१. नीच. २. उपाट.

॥४८॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥ १६२

॥ अध्याय ४७ ॥ १३॥ वारो व्हांवतालो भोव शितळ । तातूंत मन जातालें प्रसन्न । झाडां तीं दाट पळोवन । बसलों
॥ सावळे क सुसेगाद ॥४०॥ लागलों चिलीम भरपाक । ते खातीर 'छापी भिजोवपाक । 'डरांव डरांव' आयकलो
॥ आवाज । दिसलो तो म्हाका बेब्याचो ॥४१॥ अजाप कसलें उदकूच जंय । बेबो आसप सहज थंय । छापी भिजोवन
॥ हांवेय । घेतली चकमक हातांत ॥४२॥ चकमकीची पेटून कीट । चिलीम धुंकरेली घेवन पेट । तेनाच एक मनीस
॥ चलतालो वाट । येवन तो बसलो म्हजे सरेन ॥४३॥ नमळायेन म्हजे कडल्यान । चिलीम आपल्या हातांत घेवन ।
॥ "बरोच पयस चल्लो व्हय" म्हणून । लागलो विचार्णक आदरान ॥४४॥ "मशीद बरीच पयस हांगाच्यान । थंय
॥ पावसर थकतले वतान । लागींच म्हजें घर, थंय बसून । चिलीम ओढून वचुया मागीर ॥४५॥ थंय थोडीशी खायात
॥ भाकर । घेयात सुसेग खीणभर । मागीर वत उणें जातकर । वचात परत सवकासायेन ॥४६॥ हांवूय येतां सांगातान" ।
॥ अशें जातकूच उलोवन । पेटोवन चिलीम त्या मनशान । दिली आदरान म्हाका ओडपाक ॥४७॥ ते वटेन तो बेबो
॥ आकांतान । आइडतालो व्हड नेटान । केली चवकशी त्या मनशान । कोण तरी हो आइडता ॥४८॥ तेना हांवें
॥ म्हणलें ते न्हंयेत । बेबो एक पडला संकश्टांत । घुसपला तो कर्मच्या भोंवच्यांत । आयक गजाल ती सांगतां ॥४९॥
॥ फाटल्या जल्मांत जशें करचें । ह्या जल्मांत तशें भरचें । कर्मभोगांक सादर आसचें । रडचें आतां कित्याक ॥५०॥
॥ मागीर अशें हें आयकून । चिलीम म्हज्या हातांत दिवन । गेलो तो मनीस थंयच्यान । पळोवन येतां म्हणून
॥ आपूण ॥५१॥ बेबोच तो खरोच । काय कोण आनीक भलतोच । दुबाव पयस करपूच । दिसलें योग्य त्या
॥ मनशाक ॥५२॥ अशी ताची इत्सा आयकून । म्हणलें हांवें यो पळोवन । एका सोरपाच्या तोंडांत पङून । आइडतालो

१. चिलीम गुठलावपाचो कपडो. २. चिलीम पेटोवपाक लागपी दोन फातर.

॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥ ६४२

॥ अध्याय ४७ ॥

बेबो वहडल्यान ॥५३॥ दोगूय सामके हरामखोर । दोगांचींय कृत्यां अघोर । फाटल्या जलमांचीं पापां भयंकर ।
पावले देहांतर भोगपाक ॥५४॥ चलिल्ले आसतना अशे विचार । वाटसूर पावलो न्हंयेचे देगेर । आयलो प्रत्यक्ष
पळोवन प्रकार । म्हणलें खबर ती सारकी ॥५५॥ सोरोपूय तो जसो काळ । उगडून तोंड अशें विक्राळ । बेबोय तो
बरोच विशाल । तरीय तो फराळ सोरपाचो ॥५६॥ आतां खिणभराचो सांगाती । पडटली सोरपाच्या तोंडांत
आहुती । कितली विचित्र कर्मगती । खीणांत मुक्ती मेळटली ताका ॥५७॥ तेन्ना हांवें म्हणलें ताका । तो कितें
दितलो मुक्ती ताका । ताचो बापूय हांव हांगा आसां । नजाल्यार म्हजी गरज कित्याक ॥५८॥ सोडून आपलें स्थान ।
बसलां जो हांगा घेवन । तो कितें बेब्याक खावंक दियन । पळय सोडयतां कसो ताका ॥५९॥ आतां हें झगडें
सोडोवन । वच्युया आमी घरा कडेन । चल हाड चिलीम भरून । पळोवया मागीर सोरोप करता कितें ॥६०॥ चिलीम
तत्काळ तयार केली । वाटसुरानूच स्वता पेटयली । झुरको मासून म्हाका दिली । घेतली हांवें हातांत ॥६१॥ मासून
तिचे झुरके दोन । वाटसुराक मागीर वांगडा घेवन । गेलों त्या लवाळ्यांतल्यान । पावलों त्या जाग्यार ॥६२॥ परत
सोरपाक पळोवन । वाटसूर गेलो भियेवन । केदें हें लचांड म्हणून । ओडपाक लागलो म्हाका फाटीं ॥६३॥ म्हणलें
वचूं नाकात मुखार । सोरोप घेतलो तुमच्या आंगार । हांगाच्यान धांवपूय कुस्तार । सरात फाटीं एकदांचे ॥६४॥
पळोवन असो देखाव । वाटसुराचो कडकडलो जीव । मागीर त्या दोगांचोय वैरभाव । आयकात उपदेश ते
विशींचो ॥६५॥ आरे बाबा वीरभद्राप्पा । अजून हो तुजो वैरी बसाप्पा । पावूक ना व्हय पश्चातापा । आयलो
बेब्याच्या जलमाक तरीय ॥६६॥ आयलो सोरपाचे योनींत तूय । वैर उरलां व्हय अजुनूय । आतां तरी ही दुस्मानकाय ।

१. मरणा उपरांतचीं कर्मा. २. आकांताचें. ३. वाटसुराक.

॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥

शांत राव सोहून ॥६७॥ उतरां आयकतकूच मुखांतल्यान । सोरोप जो पळ्ळो बेब्याक सोहून । रोखडोच खोल
 उदकांत रिगून । जालो अदृश्य थंयच्यान ॥६८॥ सुटकूच मरणाच्या तोंडांतल्यान । बेब्यान टुणूक उडी मारून ।
 वचून झाडांनी बसलो लिपून । वाटसूर विस्मीत आकांताचो ॥६९॥ म्हणलें हें घडलें कशें कितें । उतर तोंडांतल्यान
 आयलें कितें । सोरपान बेब्याक सोडलो कितें । सोरोपूय अदृश्य जालो कसो ॥७०॥ तांचे मदलो वीरभद्राप्पा कोण ।
 आनी दुसरो बसाप्पा कोण । वाटसूर विचारी वैराचें कारण । करात मूऱ निवेदन आपणाक ॥७१॥ बरें चल झाडा पोंदा
 बसुया । पयलीं चिलीम बी ओडुया । मागीर दोगूय उलोवया । करतां पूर्ण तुजी उमळशीक ॥७२॥ आयले दोगूय
 रुखा मुळांत । पडिल्ली थंय सावळी दाट । वारो व्हांवतालो शितळ शांत । पेटयली चिलीम परत ॥७३॥ वाटसुरान
 पयलीं ओडली । मागीर म्हज्या हातांत दिली । ओडटां ओडटां हांवें सांगली । कथा ताका पुराय ॥७४॥ पळ्य
 म्हज्या थळा कडल्यान । अंतर कोस दोन वा तीन । इतलें पयस पवित्रस्थान । महिमासंपन्न आसलें पोरणे ॥७५॥
 थंय एक म्हादेवाचें । मोडकें देवूळ केन्ना काळाचें । ताचो जिर्णोद्धार करपाचें । आयलें मनांत सगल्यांच्या ॥७६॥
 ताचे खातीर वगणीं जमयली । बरीच रक्कम एकठांय जाली । पुजे अर्चेंची वेवस्था थारायली । आंखली रुपरेशा
 पुराय ॥७७॥ थंयचो एक व्हडलो गिरेस्त । केलो ताका अध्यक्ष । निधी दिलो ताच्या ताब्यांत । दिलो पूर्ण ताका
 अधिकार ॥७८॥ ताणे हिशोब दवरचो बिनचूक । तातूत आपली वर्गणी रोख । जमा करची, हें कार्यूय अचूक ।
 करचें प्रामाणीकपणान ॥७९॥ पूण तो जल्माचोच काढूक । खार लागूंक दिनासलो बोल्साक । वचनासलें काम
 तडीक । असले ताचे वृत्तीक लागून ॥८०॥ खर्च केली सगली रक्कम । अर्दकुटें उरलें सगलें काम । मोडिना जालो
 पदराचो दाम । सोडिना पयसो गांठीचो ॥८१॥ जरी व्हडलो सावकार । हिमटेपणाचो पूर्ण अवतार । उतरांचीच

॥ अध्याय ४७ ॥ १००।। धांवधपट्यो काडटना ह्या वावराक । लुकसाण कितलें म्हाका वेब्हारांत ॥१७॥ लोकांकूच जें ना ॑अवगत । तें तुका
तरी कशें कळत । तेन्ना हो जो तुजो दृश्टांत । दिसना योग्य मानपाक ॥१८॥ खरो मानल्यार जातली फसगत । न्हिदेंत
आसतना जातात दृश्टांत । ते कितें कोणूय योग्य मानतात । धनिकांनी थारायला हो सिद्धांत ॥१९॥ आयकून
घरकान्न बसली शांत । घरकारा मुखार निरुत्तर जायत । पयसो जरी लोक जमयत । मनांतल्यान दिताले
थोडेच ॥१००॥ प्रेम नासतना भिडेक पडून । नाजाल्यार दिल्लें आगञ्याक लागून । देवाक आवडना असलें दान ।
इल्लीशी भक्ती पसून भोवमोल ताका ॥१०१॥ जसो जसो पयसो जमयत । कामूय तितलें तितलेंच जायत । पयसो
नासल्यार कामूय उरत । अशें तें चल्लें तेंप बरोच ॥१०२॥ धनीक काडिना हिमटो कसो । आपल्या बोल्सांतलो
एकूय पयसो । परत जालो दृश्टांत कसलो । घरकान्नीक ताचे तो आयकात ॥१०३॥ आगरो करूं नाका घरकाराक ।
पयसो दिवपाक देवळाक । भक्तीच तुजी पुरो देवाक । दिवचें तुजेच इत्थे प्रमाण ॥१०४॥ पयसो एक मनोभावाचो ।
स्वसत्तेचो तो लाखाचो । तोच तुवें देवाक ओंपचो । घेवन घरकाराचो विचार ॥१०५॥ करूं नाका खेद बेठोच ।
मनांत आसा तें दी एकदांच । स्वताचें इल्लें पसून आसल्यार तेंच । ओंप हाडून भावार्थान ॥१०६॥ हांगा फकत
भावार्थ कारण । तुज्यांत तो आसा हें जाणून । कितें तरी दी दी म्हणून । मागता देव हें विसरूं नाका ॥१०७॥ आसलें
जरी हें थोडेशें वित्त । दिवन जा तूं निश्चिन्त । भावार्थ बगर दिवप न्हय उचीत । आवडना देवाक हें मात्त
पसून ॥१०८॥ भावार्थ बगर जे दितले । तांचें सगलें मातयेंत वतलें । अखेरेक सगलें निशफळ जातलें । येतलो
अणभव हो रोखडोच ॥१०९॥ आसुं, आयकून हो दृश्टांत । केलो तिणें निश्चेव मनांत । आसलें आपलें जें भांगर

१. खबर.

॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥ ६४६

॥ अध्याय ४७ ॥

घरांत । दिवन तें मागणे करचे पूर्ण ॥११०॥ मागीर घरकारा सरेन वचून । केलो तो निश्चेव निवेदन । घेतलें ताणे आयकून । जालो खंती तो मनांत ॥१११॥ आस थंय कसलो विचार । नासता देव धर्म आचार । मनांत म्हणले कसलो हो अविचार । जाल्या ही सामकी भ्रमिश्ट ॥११२॥ चिंतले हे तिचे अळंकार । करून सगल्यांचो आकार । थारावन मोल एक हजार । करची जमीन नांवार ॥११३॥ अळंकार ते आपणे घेवन । पयश्यां बदला तिचे कडेन । दिली आपली खाजन जमीन । आसली जी घाणाक दुसऱ्याची ॥११४॥ जमीनूय आसली 'पडीक । पावसांत पसून नापीक । सांगले ताणे घरकान्नीक । दिवंक दान ती म्हादेवाक ॥११५॥ हजाराची अशी जमीन । करतकूच देवाक दान । दृश्टांतरूप जातलो प्रसन्न । तूंय जातली रिणमेकली ॥११६॥ आसूं, मानून घरकाराचे वचन । अस्तुरेन ते ती जमीन । ओंपली देवलाक प्रेमभावान । जावपाक समाधान म्हादेवाचे ॥११७॥ वस्तुस्थिती पळोवंक गेल्यार । दोनशांच्या रिणा खातीर । सावकारा कडेन दवरपी उदार । डुबकी हिची ती जमीन ॥११८॥ डुबकी अनाथ अस्तुरी एक । आयिलें तिचेर संकश्ट अर्थीक । म्हणून जमीन दवरली घाणाक । दोनशें रुपयांक सावकारा कडेन ॥११९॥ पूर्ण सावकार आशाइडो काटूक । भियेना शंकराक पसून फटोवंक । कपटाचे येणावलींत मानतालो सूख । फटयली ताणे ते अस्तुरेक ॥१२०॥ साप्प पाडें हें आशेखोरपण । थारता तेंच नाशाक कारण । घुसपुचें न्हय असले भानगडीन । आसत जाल्यार आस जिवाची ॥१२१॥ आयकुपाचे आशेन मरता हरण । सोरोप सुंदरमणी करपाक धारण । पांखो तेज पळोवपाचे गोडयेन । असो हो कुसंग विशयांचो ॥१२२॥ विशयभोगांक लागता धन । म्हणून करतकूच यत्न गहन । वाडतूच वता ती तान । अशक्य मागीर तिचे निवारण ॥१२३॥ दुबावा विरयत पडींग जमीन ।

१. पडींग. २. वायट संगत.

॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥

॥ अध्याय ४७ ॥ १२४।। जंय ना इल्लोय
यत्नानूय थंय पिकनासलो कण । सांगली ती करपाक कृष्णार्पण । कसलें तें पुण्य दानाचें ॥१२४॥ जंय ना इल्लोय
संकल्प । कृष्णार्पण तें 'निर्विकल्प । अशें नहय तें जोडलें पाप । अखेरेक जें संतापकारक ॥१२५॥ हेवटेन गरीब
ब्राह्मण । जो त्या देवाचें करतालो पुजन । देवा खातीर मेळटकूच जमीन । परम समाधान पावलो ॥१२६॥ आसू,
फुडें कांय तेपान । विपरितूच आयलें घडून । कृत्तिका नखेत्राक ओतो येवन । आयलें मोड आकांताचें ॥१२७॥
पडलें जोगूल अचकीत । भुंयेभरवण जाली इमारत । जमीन तितली उरली सुरक्षीत । जळून गेलें बाकीचें ॥१२८॥
सावकाराचेस्त्रय पडलो घालो । घरकान्नी सयत तोय सोंपलो । डुबकीचोय अंत जालो । जाली अखेर
तिगांयची ॥१२९॥ फुडें हो सावकार मथुरा नगरींत । एका गरीब भटाच्या पोटांत । जाल्यार एका पुजान्याच्या
घरांत । जल्मली ताची घरकाळ ॥१३०॥ तिचें नांव दवरलें गौरी । डुबकीची गजालूच वेगली । अस्तुरी ती दादलो
जाली । जल्मली म्हादेवाच्या एका गुरवागेर ॥१३१॥ भुरग्याचो त्या बारसो केलो । 'डुबकी' चनबसाप्पा जालो ।
असो तिगांय मदीं बदल घडलो । फळाक आयलें कर्म तिचें ॥१३२॥ सावकाराक मेळटकूच पुनर्जलम । वीरभद्र
दवरलें ताचें नांव । हेंच ताच्या प्रारब्धकर्माचें वर्म । मोक्ष ताका भोगांतूच ॥१३३॥ शंकराचो जो पुजारी । ताची
म्हाका आवड भारी । नित्य येवन म्हजें सरीं । बसतालो चिलीम ओडपाक ॥१३४॥ मागीर आमी व्हड खोशयेन ।
गजाली मारच्यो रातभर जागून । गौरी वाडली जाली जुवान । हाडटालो वांगडा तिकाय ॥१३५॥ तीय म्हजी भक्ती
करी । एका दिसा उलयलो पुजारी । थळां अनेक पळयलीं तरी । येना जुळून कशेंच धुवेचें ॥१३६॥ बाबा, थळां
पळोवन थकलों । यत्न करून उबगलों । 'कित्याक हुसको करता', हांव उलयलों । मार्ग फुडलो लागलों

१. भेदा विस्तृत.

॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥ ६४६

EEEEEEEEE.....|| अध्याय ४७ || EEE.....|| अध्याय ४७ ||
चलपाक ॥१३७॥ “धूव तुजी भाग्यवान । जातली वहडली धनवान । तिकाच सोदीत स्वता जावन । न्हवरो भायर
सरला तिचो ॥१३८॥ थोड्याच दिसांनी तुज्या घरांत । पावतलो तिका मागणी घालीत । घडटलें जशें तुज्या मनांत ।
धरूं नाका हुसको कसलोच ॥१३९॥ हेवटेन तो वीरभद्र । गरिबीचो जाचो संवसार । आवयबापायक दिवन धीर ।
सरलो भायर घरांतल्यान ॥१४०॥ भिक्षा मागीत गांवागांवांत । केन्ना ‘मोलमजुरी करीत । केन्ना मेळत तें खायत ।
लागलो दीस तो सारपाक ॥१४१॥ भोंवतां भोंवतां नशिबान पावलो । पुजान्याच्या घरांत आयलो । अल्लामियाचो
खेळ आगळो । आवडूंक लागलो सगल्यांक ॥१४२॥ सगल्यांकूच अपुरबाय ताची । दिसलें गौरी ताका दिवची ।
गण गोत्र योग नाडी जुळळी । पुजान्या घरचीं जालीं खुशाल ॥१४३॥ एका दिसा वीरभद्राक घेवन । पुजारी आयलो
बाबां सरेन । दोगांकूच त्या वेळार पळोवन । विचार स्फुरलो अचकीत ॥१४४॥ ते सरशीं जालो उच्चार । सध्या म्हूर्ते
आसत जाल्यार । पळोवन बन्याशया म्हुर्तार । दिवन मेकळो जा गौरी हाकाच ॥१४५॥ घेवन घरकानीचें मत ।
न्हवरो वीरभद्र केलो निश्चीत । मागीर पळोवन योग्य म्हूर्त । लायलें लग्न खोशयेन ॥१४६॥ कार्य येतकूच पुर्णत्वाक ।
कुटुंब आयलें दर्शनाक । आनीक महज्या आशिर्वादाक । कृतार्थ जावचे म्हणून प्रपंचांत ॥१४७॥ दिलें खोशयेन
आशिर्वचन । मेळपाक लागतकूच सुखाचें अन्न । वीरभद्राची मुद्रा प्रसन्न । जाली सूखसंपन्न जातकूच ॥१४८॥
तोय म्हजे भक्तीक लागलो । सवकासायेन संवसार थाटलो । पूण कोण ताका भाग्यवान लेखतलो । नासता पयसो
जाचे कडेन ॥१४९॥ ह्या पयश्यांचो वहड पेंच । लहानांवहडांकूच ताचो जाच । वीरभद्रूय समयीं टांच । खेळ द्रव्याचो
हो असोच ॥१५०॥ बाबा ही बेडी मोठी दुर्धर । पयशे नासून जालां बेजार । कसलोय तरी सांगात प्रतिकार । जातूंत

१. मेळत तें कसलेंय काम. २. कठीण. ३. उपाय.

EEEEEE.....|| श्रीसाईसच्चरीता ॥ EEE.....|| ६४९

EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE || अध्याय ४७ || EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE
 म्हाका झेपतलो हो संवसार ॥१५१॥ घालतां पांयांचेर लोटांगण । आतां बरें न्हय प्रतारण । करात म्हजें संकश्ट
 निवारण । तुमीच कारण ह्या लग्नाक ॥१५२॥ हांवेंय ताका बोध करचो । प्रेमान आशिर्वाद दिवचो । “अल्ला
 मालिक” हें तो जाणचो । संकश्ट निवारचें ताणेंच ॥१५३॥ वळखून वीरभद्राचें मनोगत । पूर्ण करचें ताचें इत्सीत ।
 म्हणलें जावं नाका दुबाकीत । दिलें आस्वासन ताका ॥१५४॥ लागीं तुजो भाग्यकाळ । करूं नाका बेठीच तळमळ ।
 द्रव्य तुज्या हातचो मळ । जातलो सुकाळ ताचो ॥१५५॥ द्रव्यान केलो तुजो अपमान । घरकान्नीच्या पयशांचेर
 पातयेवन । पुरो जालें आतां हें विटंबण । नाका हें व्हडपण लग्नाचें ॥१५६॥ आसूं, फुडें घडलें अभिनव । पल्यात
 गौरीच्या ग्रहांचो गौरव । खाजन जमनीक आयलो ^१भाव । कळना लिला देवाची ॥१५७॥ आयलें एक गिरायक ।
 तयार दिवपाक रुपया लाख । अर्दे थंयच दिले रोख । अर्दे थारायले हप्त्यांनी ॥१५८॥ कळंतरा सयत दोन हजार ।
 वर्सुके दिवपाचो जालो विचार । पंचवीस वर्सा मेरेन निरंतर । जोड भरपूर गौरीची ॥१५९॥ थाराव सगल्यांक
 मानवलो । चनबसाप्पा गुरव मदीं पडलो । म्हणलें पयसो जो शंकराक ओंपलो । गुरव पयलो धनी ताचो ॥१६०॥
 ताणें म्हणलें आपणाक । अर्दे कळंतर वर्साक । येवपाक जाय वांट्याक । ते बगर समाधान जावचें ना ॥१६१॥
 वीरभद्राप्पा दिना जालो कांयच । चनबसाप्पा ओगी रावना कसोच । वाद तो घेवन तसोच । आयले ते दोगूय म्हजे
 सरेन ॥१६२॥ शंकर तिचो पूर्ण मालक । जमीन येना ती हेरांच्या उपेगाक । पडचें न्हय ओगीच भानगडीक ।
 समजायले हांवें त्या दोगांकूय ॥१६३॥ केल्ली जी शंकराक समर्पित । तिचेंच मोल तें निश्चीत । गौरी बगर कोणूय
 आस धरीत । पडटली माती तांच्या तोंडांत ॥१६४॥ न्हयकारून देवाचे आज्ञेक । हात जो कोण लायतलो ह्या

१. मोल.

EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE || श्रीसाईसच्चरीता || EEEEEE EEEEEE EEEEEE EEEEEE (६५०)

EEEEEEEEE.....|| अध्याय ४७ || EEE.....|| मालकी जिचेर पुजान्याची ।
पयशांक । थारतलो कारण देवाच्या रागण्याक । संपत्ती ही पुराय देवाची ॥१६५॥ मालकी जिचेर पुजान्याची ।
नात्यान गौरीच्या ती पुर्वजांची । कशी चलत थंय सत्ता परक्यांची । धन स्वसत्तेचें तें गौरीचें ॥१६६॥ म्हणून मागीर
दोगांकूय हांवेन । म्हणलें गौराईचे सत्तेन । वागशात जाल्यार तिच्या सांगण्यान । पावतले तुमी बन्याक ॥१६७॥
वागल्यार तिचे इत्शे भायर । देव जावचो ना तयार । वीरभद्रापापक ना अधिकार । करपाक वेव्हार स्वतंत्र ॥१६८॥
असो जरी म्हजो विचार । केलो स्पष्ट थंय खरोखर । तरीय वीरभद्र तिडकलो म्हजेर । केलो शिंवर गाळींचो ॥१६९॥
म्हणलें बाबा, केल्या व्हय येवजण । म्हजे घरकान्नीची मालकी स्थापून । सगल्या पयशांचो धेंकर दिवन । हीत
आपलें सादोवपाची ॥१७०॥ आयकून ताचीं तीं उतरां । स्तब्ध जालीं म्हर्जीं गात्रां । अल्लामिया व्हड आसतना ।
दुखख बेठेंच करचें कित्याक ॥१७१॥ वीरभद्रापा उलयलो हें म्हजे कडेन । तिडकलो घरकान्नीचेर घरा वचून ।
मागीर ती दनपारां दर्शनाक येवन । लागली विनवणी करपाक ॥१७२॥ बाबा, कोणाच्याय उतरांचेर । लक्ष दिवन
राग म्हजेर । काडचो न्हय पसरतां पदर । आसचो मोग हे धुवेचेर ॥१७३॥ अशीं तिचीं उतरां आयकून । दिलें हांवें
तिका आस्वासन । सात समुद्र तुका भेट दीन । दुखखी कशीच जावं नाका ॥१७४॥ तेच रातीं आसतना न्हिंदेंत ।
गौरीबाईक जालो दृश्टांत । शंकरान येवन सपनांत । किंतें सांगलें तें आयकात ॥१७५॥ पयसो हो सगलो पळय
तुजोच । दिवं नाका तो कोणाकूच । वेवस्था तुका सांगतां तशीच । उरतली सदांच अशें कर ॥१७६॥ देवला खातीर
जो जो पयसो । चनबसाप्पा सांगतलो तसो । वापरचो, म्हाका ताचो भरवंसो । निर्बंध हो असो राखचो ॥१७७॥ हेर
कार्याक पयसो मोङ्न । सोंपोवचो न्हय बेठोच खर्चून । म्हणुनूच बाबांचे मान्यताये वीण । घेवचो न्हय निर्णय
कसलोच ॥१७८॥ गौरीबाईन म्हाका उपरांत । सांगलो तो पुराय दृश्टांत । हांवेंय दिलो सल्लो यथोचीत । दृश्टांत तो

EEEEEE.....|| श्रीसाईसच्चरीता || EEE.....|| ६५९

EEEEEEEEEEEEEEEEEI॥ अध्याय ४७ ॥ EEEEEEEEEEEEEE
मानचो महणून ॥१७९॥ मुदल तुजे तूंच दवर । चनबसाप्पाक अर्दे कळंतर । अशें नित्य नेमान कर । संबंद थंयसर ना
वीरभद्राचो ॥१८०॥ अशें आमी आसतना उलयत । दोगूय आयले थंय झागडत । दोगांयनी जावचे महणून शांत ।
उपाय अनेक केले हांवे ॥१८१॥ शंकराचो जो दृश्टांत । जाल्लो गौराईक सपनांत । दोगांकूय सांगलो साईंत ।
आयकून चवताळ्लो वीरभद्र ॥१८२॥ गाळींचो ताणे शिंवर केलो । कित्याय किंतें उलोवंक लागलो । *नांवा
सारकोच अवतार धरलो । भंयान गुळी सगल्यांची ॥१८३॥ ताका जालो *उन्मत्त-वात । गाळींफस्तींनी बडबड
करीत । मेळटा थंय करतलों घात । लागलो धमक्यो दिवपाक ॥१८४॥ चनबसाप्पाक पळोवन । वीरभद्राप्पा मदांध
जावन । म्हणपाक लागलो तुजे कुडके करून । खावन गिळून उडयतलो ॥१८५॥ चनबसाप्पा गेलो भियेवन ।
संकश्टमुक्त करात महणून । बसलो म्हजे पांय धरून । दिलें अभय ताका हांवे ॥१८६॥ तेन्ना हांवे त्या गरीब
चनबसाप्पाक । दिलें उतर त्या खिणाक । दिवचो ना हांव तुका मरपाक । वीरभद्राच्या हातांतल्यान कसोच ॥१८७॥
आसूं, फुडें वात जावन । वीरभद्राक आयलें मरण । मागीर सर्पयोनींत जल्म मेळून । जाली ताची अशी
अखेर ॥१८८॥ चनबसाप्पाचेरूय आयिल्लो आकांत । तातुंच ताचोय जालो अंत । जल्माक आयलो बेब्याचे
येवणेंत । अशें ताचें हें चरीत ॥१८९॥ आदल्या जल्माचे दुस्मानकायेन । सोरपाच्या पोटांत जल्माक येवन ।
बसाप्पाकूय बेब्याचो जल्म मेळून । धरलो अखेरेक ताका वीरभद्रान ॥१९०॥ बेब्याच्या रुपांत बसाप्पा *दीन ।
*भद्राप्पाच्या तोंडांत पडून । आयकून ताचें करुणावच्यन । पाझरलें तेन्ना मन म्हजें ॥१९१॥ आदलें सगलें याद जावन ।
सोरपाच्या त्या तोंडांतल्यान । चनबसाप्पाक मुक्त करून । पाळळें म्हजें उतर हांवे ॥१९२॥ अल्ला आपल्या

१. वीरभद्राचो. २. मद चडप. ३. योनींत. ४. बावडो. ५. सोरपाच्या रुपांतल्या.

EEEEEEEEEEEEEEEEEI॥ श्रीसाईसच्चरीता॥ EEEEEEEEEEEEEE
652

॥ अध्याय ४७ ॥ भक्तांक लागून । संकश्टां वेळार येता धांवून । ताणेच म्हाका थंय धाडून । करपाक लायले रक्षण भक्ताचें ॥१९३॥
हो तर प्रत्यक्ष अणभव आयलो । वीरभद्राप्पाक धांवडावन घालो । चनबसाप्पाक संकश्ट मेकलो केलो । करणी ही
सगली देवाची ॥१९४॥ आसू, भर म्हजी चिलीम आतां । ओडून म्हज्या घरा वतां । तूय चल तुज्या गांवांत आतां ।
आसू दी लक्ष म्हज्या नांवांत ॥१९५॥ अशें म्हणून चिलीम ओडली । सत्संगाची खोशी मेळयली । थंयच्यान परतीची
वाट धरली । धादोसलों परम हांव अंतरांत” ॥१९६॥ संतसज्जनांनो तुमच्या आशिर्वादान । रचिल्लो भक्त हेमाडपंतान ।
जय अणकारीत श्रीसाईसच्चरितांतल्यान । श्रीसाईमुखश्रूत कथाकथनं नांवाचो हो सत्तेचाळिसावो अध्याय सोंपता
हांगाच ॥

॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

○ ○ ○

॥ श्रीसाईसच्चरीता ॥ ६५३